

Roll No. :

Total No. of Questions : 11]

[Total No. of Printed Pages : 4

BEED-125

B.Ed. (Ist Year) Examination, 2023

PEDAGOGY OF PUNJABI

Paper - C-VII(a)

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 80

Section-A

(Marks : 2 × 10 = 20)

Note :- Answer all *ten* questions (Answer limit 50 words). Each question carries 2 marks.

(खण्ड-अ)

(अंक : 2 × 10 = 20)

नोट :- सभी दस प्रश्नों के उत्तर दीजिए (उत्तर-सीमा 50 शब्द)। प्रत्येक प्रश्न 2 अंक का है।

Section-B

(Marks : 6 × 5 = 30)

Note :- Answer all *five* questions. Each question has internal choice (Answer limit 200 words). Each question carries 6 marks.

(खण्ड-ब)

(अंक : 6 × 5 = 30)

नोट :- सभी पाँच प्रश्नों के उत्तर दीजिए। प्रत्येक प्रश्न में विकल्प का चयन कीजिए (उत्तर-सीमा 200 शब्द)। प्रत्येक प्रश्न 6 अंक का है।

Section-C

(Marks : 10 × 3 = 30)

Note :- Answer any *three* questions out of five (Answer limit 500 words). Each question carries 10 marks.

(खण्ड-स)

(अंक : 10 × 3 = 30)

नोट :- पाँच में से किन्हीं तीन प्रश्नों के उत्तर दीजिए (उत्तर-सीमा 500 शब्द)। प्रत्येक प्रश्न 10 अंक का है।

BR-149

(1)

BEED-125 P.T.O.

ਭਾਗ-ੳ

1. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰੋ (ਉੱਤਰ ਸੀਮਾ 50 ਸ਼ਬਦ)। ਹਰ ਸਵਾਲ 2 ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ : 2×10=20
- (ੳ) ਭਾਸ਼ਾ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਲਾਤੀਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਕਿਸ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਹੋਈ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ?
- (ਅ) ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੇ ਸਵਰ-ਵਾਹਕ ਚਿੰਨ੍ਹ (ਅੱਖਰ) ਲਿਖੋ ?
- (ੲ) ਸੂਖਮ ਪਾਠ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਆਦਰਸ਼ ਸਮਾਂ ਕਿੰਨੇ ਮਿੰਟ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?
- (ਸ) ਸਿੱਖਿਆਂ ਵਿਚ ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?
- (ਹ) ਸਮੂਹਿਕ ਵਾਚਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ?
- (ਕ) ਸਹਾਇਕ ਸਮੱਗਰੀ ਅੰਤਰਗਤ ਆਉਂਦੇ ਤਿੰਨ ਸਧਾਰਨ ਉਪਕਰਨਾਂ/ਸਾਧਨਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦਸੋ ?
- (ਖ) ਜਰਮਨ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਕਿੰਡਰਗਾਰਟਨ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਲਿਖੋ ?
- (ਗ) ਕ੍ਰਿਆਤਮਿਕ ਸਿੱਖਿਆਂ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸੇ ਦੋ ਵੰਨਗੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦਸੋ ?
- (ਘ) ਪਰੀਖਿਆਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਵ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?
- (ਙ) ਮੌਖਿਕ ਪਰੀਖਿਆ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?

ਭਾਗ-ਅ

ਨੋਟ : ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਾਰੇ ਪੰਜ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ। (ਉੱਤਰ ਸੀਮਾ 200 ਸ਼ਬਦ)। ਹਰ ਸਵਾਲ 6 ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ।

6×5=30

2. ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਦੇ ਦੈਵੀ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸਮਝਾਓ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਵੀ ਕਰੋ ?

ਜਾਂ

ਮਾਤ-ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ, ਮਾਤ-ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਚਾਰ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਓ ?

3. ਮਾਤ-ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੀ ਲੋੜ ਅਤੇ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ ?

ਜਾਂ

ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ-ਅਧਿਆਪਕ ਦੀਆਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਯੋਗਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ ?

4. ਉੱਚੀ ਪਾਠ ਅਤੇ ਮੋਨ ਪਾਠ ਵਿਚ ਅੰਤਰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ ?

ਜਾਂ

ਕਵਿਤਾ ਅਧਿਆਪਨ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਸਮਝਾਓ ?

5. ਕਿਸੇ ਚਾਰ 'ਸਿਰਫ਼ ਦੇਖਣ ਸਹਾਇਕ ਸਾਧਨਾਂ' ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਕਰਵਾਉ ?

ਜਾਂ

ਸਿੱਖਿਆਂ ਵਿਚ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ ?

6. ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਸੋ ?

ਜਾਂ

ਇੱਕ ਆਦਰਸ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ ?

ਭਾਗ-ੳ

ਨੋਟ : ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਤਿੰਨ ਨੂੰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੱਲ ਕਰੋ (ਉੱਤਰ ਸੀਮਾਂ

500 ਸ਼ਬਦ)। ਹਰ ਸਵਾਲ 10 ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ।

10×3=30

7. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਪੜਾਵਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ ?

8. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਧਿਆਪਨ ਕੌਸ਼ਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੋ ਕੌਸ਼ਲਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਤੱਤਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਕਰਵਾਓ ?

(ਯ) ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਕੌਸ਼ਲ

(ਰ) ਬਲੈਕ ਬੋਰਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੌਸ਼ਲ

(ਲ) ਉਦੀਪਨ-ਪਰਿਵਰਤਨ ਕੌਸ਼ਲ

9. ਪਾਠ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਅਰਥ ਦਸੋ ? ਅਧਿਆਪਨ ਵਿਚ ਇੱਕ ਆਦਰਸ਼ ਪਾਠ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਲੋੜ ਅਤੇ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝਾਓ ?
10. ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਬਿਆਨ ਕਰੋ ?
11. ਉੱਤਰ ਦੀ ਸ਼ਬਦ-ਸੀਮਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਕਰਵਾਉ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਕਿਸਮ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਗੁਣ-ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ ?